

Електронний бюлетень: № 3/2013

Електронний бюлетень виданий Спільним Технічним Секретаріатом Спільної операційної програми Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013, програми, що фінансується Європейським Союзом через Європейський інструмент сусідства та партнерства

Проекти, підписані до фінансування у 2-му конкурсі проектних пропозицій. Коротке інтерв'ю з бенефіціарами.

Останні події за участю структур програми:

- Захід з нагоди запуску проекту, код проекту 2557 - "Художня та культурна освіта в контексті транскордонного співробітництва", м. Кишинів;
- Другий інвестиційний форум, що проводився Агентством регіонального розвитку (Одеса) в м. Ізмаїл, в межах проекту код проекту 1214;
- Другий форум Стратегії ЄС для Дунайського регіону (EUSDR), Бухарест, 28-29 Жовтня, 2013
- Щорічна конференція INTERACT ENPI CBC
- Засідання, з метою підведення підсумків Дня Європейської Співпраці 2013, Амстердам, 20.11.2013.

Статус великомасштабних проектів (ВМП)

Підготовка нових програм CBC ENI

Нагородження найкращого транскордонного проекту на Другому Конгресі Східноєвропейської Ініціативи, Люблін, Польща

Бажаємо Вам усього найкращого та міцного здоров'я в Новому році!

Проекти, підписані до фінансування у 2-му конкурсі проектних пропозицій. Коротке інтерв'ю з бенефіціарами.

Дуже важливим кроком для кожної програми є фаза контрактації проектів. Проекти, що були обрані до фінансування у 2-му конкурсі проектних пропозицій, на загальну суму до фінансування близько 36,000,000 Євро, знаходяться в процесі підписання контрактів або вже почали реалізовуватись. Список проектів, з якими підписані грантові контракти, для всіх трьох пріоритетів буде розміщено на веб-сайті після підписання останнього контракту. До того часу ми попросили деяких бенефіціарів поділитися своїми враженнями про початок реалізації проектів.

Сучавська Торгово-Промислова Палата

Центр підтримки бізнесу – Інструмент сприяння розвитку підприємництва у рум.-укр.-молд. транскордонній зоні (Jo.B.S. Center) - MIS ETC 1934

➤ Які цілі вашого проекту?

Проект фінансується в рамках 1-го пріоритету "Формування конкурентоздатної економіки на прикордонній території" і буде реалізовуватися у партнерстві з Буковинським центром реконструкції та розвитку з м. Чернівці, Україна; Державним університетом "Алеку Руссо" з м. Бельці, Республіка Молдова, та Асоціацією економічного та регіонального розвитку АДЕР з м. Сучава, Румунія.

Загальна мета проекту - покращити бізнес-середовище для МСБ у прикордонній зоні, використовуючи інновації та просуваючи економічне партнерство. Завдяки даному проекту ми маємо на меті створити Центр підтримки бізнесу в рамках нашої організації, його головним завданням стане забезпечення сучасного середовища для малих і середніх підприємств з трьох цільових регіонів, де вони можуть просувати свої послуги і можуть організувати тренінги або економічні заходи. Центр підтримки бізнесу буде пропонувати місця для обміну провідним досвідом і передачі знань для малого та середнього бізнесу з усіх трьох регіонів. Таким чином, ми створимо сприятливі умови для малого та середнього бізнесу в прикордонній зоні.

Щодо конкретних цілей, проект спрямований на організацію досліджень щодо конкретних потреб у підвищенні кваліфікації персоналу на прикордонній території та поліпшенні здатності до розвитку малих і середніх підприємств в регіоні через професійні навчальні/тренінгові пакети.

- *Чи викликають у Вас занепокоєння певні аспекти, пов'язані з імплементацією проекту?*

Наш проект буде реалізовуватися до кінця червня 2015 року, у нас дуже деталізований план заходів та план ризиків, які допоможуть нам вчасно досягти запланованих індикаторів. Ми сподіваємось на добру співпрацю зі Спільним Технічним Секретаріатом, який допоможе нам зрозуміти деякі вимоги контракту та добре реалізувати проект.

- *Стисло опишіть комунікаційну стратегію вашого проекту, що фінансується в межах Спільної операційної програми «Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013». Як інформація щодо заходів проекту стане доступною для зацікавленої громадськості?*

Під час реалізації даного проекту в рамках комунікаційної стратегії передбачається: 3 церемонії відкриття проекту в кожному регіоні, 3 прес-конференції, 42 прес-релізи, 42 оголошення по радіо, один білборд, 1000 флаєрів, 500 брошур, електронні інформаційні повідомлення, папки, ролл-апи з презентацією проекту. Ми будемо просувати проект на веб-ресурсах кожного з партнерів та на порталі з електронного навчання, створеного в рамках реалізації проекту.

Інститут надання бізнес консультацій, м. Кишинів

Посилення конкурентоздатності шляхом синергії між людьми у прикордонному регіоні – Код проекту 2019

- *Які цілі вашого проекту?*

Цілі проекту полягають у посиленні можливостей, розвитку більшої взаємодії між людьми та спільнотами, розвитку комунікації, у посиленні взаємодії та економічної ефективності малих та середніх підприємств з прикордонних регіонів Румунії, Республіки Молдова та України, з метою досягнення економічного зростання та сталого розвитку, покращення бізнес середовища, конкурентоздатності у транскордонних регіонах - повітах Ботошань, Ясси, Васлуй - у Республіці Молдова та Україні та створення спільної стратегії для залучення інвестицій, на основі конкурентоздатності та взаємодії людей у транскордонних регіонах - повітах Ботошань, Ясси, Васлуй - у Республіці Молдова та Україні.

Імплементація запропонованого проекту створить можливість для покращення конкурентоздатності малих та середніх підприємств, матиме позитивний вплив на спільноти та бізнес середовище з обох сторін кордону у середньостроковій та довгостроковій перспективі.

- *Чи викликають у Вас занепокоєння певні аспекти, пов'язані з імплементацією проекту?*

Під час імплементації проекту можуть виникнути політичні, економічні та соціальні ризики, однак вони невеликі.

- *Стисло опишіть комунікаційну стратегію вашого проекту, що фінансується в межах Спільної операційної програми «Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013». Як інформація щодо заходів проекту стане доступною для зацікавленої громадськості?*

Інформація про заходи проекту стане доступною для зацікавленої громадськості після проведення рекламної кампанії. Головна мета полягає у поширенні інформації, що проект фінансується Європейським Союзом та поширенні інформації про проект на місцевому, регіональному та транскордонному рівнях.

Будуть проводитись рекламні заходи та друкуються інформаційні матеріали (Інвестиційний посібник, плакати та листівки). Статті про ключові заходи проекту будуть публікуватись у місцевих, регіональних та національних ЗМІ.

Чернівецька міська громадська організація "Бізнес-центр"

"ЕКО-КАРПАТИ - Розвиток Еко-бізнесу на карпатських кордонах як шанс для поліпшення економічної конкурентоздатності" – MIS ETC 1603

➤ Які цілі вашого проекту?

Загальними цілями проекту є (а) сприяння транскордонному співробітництву у гірській місцевості, у виробництві та збуті сільськогосподарської продукції, традиційних ремесел та еко-туризму з метою створення міцної еко-економіки шляхом консолідації малого бізнесу (б) розвиток еко-напряму у прикордонній території (буде розроблена спільна брошура з екотуризму) та підвищення рівня знань про екотуризм згідно стандартів ЄС, трансфер кращого досвіду та практик, розробка тематичних маршрутів у всіх трьох регіонах (у Румунії, Україні та Республіці Молдова), (в) підвищення конкурентоспроможності гірської економіки через інноваційні стартапи, побудовані на принципах екологічності та «зеленої економіки» (г) покращення гірської інфраструктури за рахунок тематичних маршрутів у всіх трьох регіонах (в Румунії, Україні та Республіці Молдова).

➤ Чи викликають у Вас занепокоєння певні аспекти, пов'язані з імплементацією проекту?

Ми сподіваємось, що проект буде реалізований згідно графіку та ми досягнемо передбачених результатів.

➤ Стисло опишіть комунікаційну стратегію вашого проекту, що фінансується в межах Спільної операційної програми «Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013». Як інформація щодо заходів проекту стане доступною для зацікавленої громадськості?

Планується залучення представників ЗМІ на прес-конференції, які будуть організовані у кожній країні. Крім того, під час реалізації заходів проекту буде створено короткий фільм-презентацію про регіон, організовано фестиваль та розміщено білборди з інформацією про фестиваль. Ми плануємо інформувати громадськість про заходи, організовані в рамках проекту через участь у круглих столах та інші заходи, що відбуватимуться у інших організаціях. Ми намагатимось використовувати всі можливі засоби для того, щоб інформація про проект та досягнуті результати була доступна для суспільства.

ОСТАННІ ПОДІЇ ЗА УЧАСТЮ СТРУКТУР ПРОГРАМИ

Захід з нагоди запуску проекту, код проекту 2557 - "Художня та культурна освіта в контексті транскордонного співробітництва", м. Кишинів

Музичний Коледж "Штефан Няга", бенефіціар проекту MIS ETC 2557 "Художня та Культурна Освіта в контексті транскордонного співробітництва" організував захід з нагоди офіційного запуску проекту 6 листопада 2013 року. Проект спрямований на зміцнення культурних зв'язків між трьома сусідніми регіонами країн-партнерів.

Понад 350 студентів та гостей (органи місцевого самоврядування, центральні органи влади, установи з художньої та музичної освіти, неурядові організації, ЗМІ та всі вчителі коледжу) було запрошено для участі в церемонії відкриття першого проекту, що реалізується Професійним Художнім Інститутом у республіці Молдова.

Аудиторія з 308 студентів, усіх учнів коледжу та 46 гостей, урядових і парламентських чиновників, також представників Румунського Посольства у м. Кишинів, представників органів місцевого

самоврядування, центральних органів влади, установ з художньої та музичної освіти, неурядових організацій, ЗМІ та всіх вчителів коледжу, насолоджувалася виступом хору Глорія, який розпочав захід зі співу Загального Студентського Гімну „Гаудеамус”.

Серед високих посадових осіб, які вшанували своєю присутністю, була пані

Моніка Бабук, Міністр Культури, яка висловила щирі вітання, підкреслюючи спільну культуру, минуле, традиції, коріння та можливість просування на регіональному та Європейському рівні за підтримки ЄС.

Ще одним поважним гостем, який прийняв участь у запуску проекту, став член Парламентської Комісії з Культури, Освіти, Досліджень, Молоді, Спорту та ЗМІ, доктор Геннадій Чобану. У своїй привітальній мові він зазначив: „За допомогою Мистецтва та Культури ми маємо можливість забезпечити інше, більш якісне життя. Цей проект має за мету, по суті, сприяти саме цій справі.

Я переконаний в тому, що саме цій команді, цьому престижному інституту, вдасться досягнення цілей Проекту, на всіх його етапах. Нехай це починання буде щасливим та відкриє двері багатьом іншим проектам транскордонного співробітництва”.

Доктор Леонід Бужор, представник Прем'єр Міністра промовив: "Дозвольте передати вам щирі вітання від імені Прем'єр Міністра Юрія Лянке. Він висловив всебічну підтримку цьому надзвичайному проекту. Сьогоднішній захід

проводиться через 3 тижні після Саміту у Вільнюсі, в якості ще одного очевидного вираження прагнення республіки Молдова до

Європи”.

Захід з нагоди запуску проекту було завершено фантастичним виступом оркестру „Tinerii Rapsozi ” під керівництвом пана Панаінте, що подарував аудиторії незабутні враження.

Другий інвестиційний форум, що проводиться Агентством регіонального розвитку (Одеса) в м. Ізмаїл, в межах проекту код проекту 1214

9-10 жовтня 2013 року в м. Ізмаїл відбувся Другий Міжнародний Інвестиційний Форум «Дунай+» в рамках проекту MIS-ETC 1214 «Створення сприятливого інвестиційного клімату в прикордонних регіонах України та Румунії», що фінансується Спільною Операційною Програмою «Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013». Захід було організовано громадською організацією «Агентство Регіонального Розвитку» (Одеса, Україна) у співпраці з Яською Обласною Радою (Яси, Румунія).

Більше 300 представників влади, малого та середнього бізнесу з міст українського Придунав'я (Кілія, Болград, Вилкове та Рені) взяли участь у роботі Форуму.

В рамках Форуму були проведені презентації інвестиційного потенціалу Ізмаїльського, Ренійського, Кілійського, Болградського районів та м. Ізмаїл, також тренінги з питань маркетингового супроводу процесу залучення інвестицій для керівників процесу залучення

інвестицій для керівників підприємств та господарств усіх районів українського Придунав'я.

Підприємці та гості форуму здобули унікальну можливість безкоштовно отримати кваліфікаційну консультацію з питань залучення інвестицій та підготовки інвестиційних пропозицій відповідно до європейських стандартів. Всі учасники мали можливість поспілкуватися з ключовими фахівцями в інвестиційному секторі, представити свої проекти та отримати консультації. Обговорення правових аспектів реєстрації іноземних інвестицій та презентація каталогу інвестиційних проектів, розробленого в рамках проекту, що здійснюється в рамках Програми Ру-Укр-Мд були ключовими подіями, які привернули увагу численних учасників.

Участь у подібних Форуму заходах безсумнівно сприятиме розвитку ділового партнерства з іноземними інвесторами в Україні.

Другий форум Стратегії ЄС для Дунайського регіону (EUSDR), Бухарест, 28-29 Жовтня

Уряд Румунії та Європейська комісія провели в Бухаресті (Палац Парламенту) Другий форум Стратегії ЄС для Дунайського регіону. Більше 900 осіб з політичного, наукового, громадського та бізнес-середовища з 14 країн було запрошено до участі у даному форумі.

Форум в Бухаресті забезпечив адекватні умови для проведення зустрічей і переговорів між зацікавленими сторонами в регіоні Дунаю. Його результати показали зацікавленість країн, залучених в посиленні Європейського територіального співробітництва, що в свою чергу знайде своє відображення в економічному зростанні і більшій кількості нових робочих місць у всіх країнах-учасниках Дунайської стратегії (ЄСДДС).

У ході форуму прем'єр-міністр Румунії Віктор Понта підкреслив важливість переходу Стратегії у прагматичні проекти, мости, що зв'язують країни, територією яких протікає Дунай; проекти, які дадуть можливість використати можливості транспорту та економічного розвитку. "Обмін баченнями розвитку регіону дозволить заговорити в найближчі роки про Придунав'я як про регіон процвітання та зростання", заявив глава румунського уряду.

Європейський комісар з регіональної політики Йоханнес Хан зазначив, що ЄСДДС вже приносить результати: "400 проектів реалізовується через координаторів в пріоритетних областях, на суму 49 млрд. євро. Ці макро регіони вже довели, що вони можуть створювати додану вартість." Крім того, представник ЄС заявив, що зусилля повинні бути спрямовані на підвищення конкурентоспроможності в регіоні і переслідувати цілі наступного етапу фінансового програмного періоду. "Країни-члени повинні брати до уваги Дунайську стратегію під час планування нового покоління регіональних програм. Ми вже бачили хороші приклади в угодах про партнерство. Тепер нам потрібно щоб Операційні програми для 2014-2020 років взяли Дунайську стратегію у повноцінне

використання. І, дивлячись у майбутнє, регіони і держави Дунаю повинні разом поміркувати про те, що необхідно в довгостроковій перспективі. Цей форум - це можливість подумати про майбутнє. Беріть участь не тільки в пленарних засіданнях, але і в тематичних семінарах, і паралельних заходах!", сказав Йоханнес Хан.

Форум складався з трьох пленарних сесій, де ключові учасники ЄСДДС обговорювали стан справ та умови економіки за такими напрямками: 1) *Сильніша в світі: Дунайська стратегія як засіб до зростання, робочих місць і глобального впливу*, 2) *Сильніші разом: Дунайська стратегія балансування економіки та екології*, 3) *Фінансування Дунайської стратегії*. Були розроблені чотири паралельні тематичні семінари, забезпечивши простір для інтерактивного обміну досвідом і думками з таких питань, як права власності на ЄСДДС, його багаторівневе управління, ефективне здійснення ініціатив та можливі джерела фінансування.

Конкретні результати форуму в Бухаресті були зосереджені в спільній заяві міністрів закордонних справ Придунайських країн, узгодженим висновкам якої та основним напрямкам дій тепер повинні слідувати міністри регіонального розвитку, які зустрілися в перший раз з нагоди Дунайського Форуму. Було вирішено, що має важливе значення забезпечення джерел фінансування з європейських фондів у наступному періоді для Дунайської стратегії і для досягнення цієї мети необхідно розміщувати цілі Стратегії в операційних програмах, а також виділяти кошти з національних і регіональних бюджетів з метою залучення приватних коштів, а також визначити більш широку участь фінансових установ.

Як оголосив пан Омар Аль-Раві, представник міської ради Відня, Відень буде господарем 3-го Форуму ЄСДДС в наступному році.

Шоста щорічна конференція INTERACT ENPI, організована спільно з DG DEVCO та з EEAS, відбулася 12-13 Листопада 2013 в Афінах, у вирішальний момент як для сьогоднішнього, так і для майбутнього транскордонного співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС. У світлі тем до обговорення і для забезпечення цільових дискусій, представники країн-членів та країн-партнерів взяли участь у даній конференції.

Змістовний порядок денний дав основу для широких дискусій про програми транскордонного співробітництва, що фінансуються через європейські інструменти сусідства та партнерства (ENPI CBC), зокрема в ньому містилися цифри та факти щодо поточного впровадження, висновків місій з моніторингу результативності програм транскордонного співробітництва, деякі уроки та попередні результати. Підвищення капіталізації результатів досягнуто або ось-ось буде досягнуто програмами ENPI CBC, святкування Дня європейської кооперації у 2013 році країнами-учасницями та країнами-партнерами викликали неабиякий інтерес серед учасників.

Щорічна конференція стала ідеальною платформою для отримання інформації з перших рук про наступний програмний період 2014-2020. Стратегія Європейського інструменту сусідства (ЄІС), поточна стадія обговорень Положення ЄІС і ключові

особливості оновленого Програмного документа ЄІС для транскордонного співробітництва були представлені учасникам. Передбачається, що Положення ЄІС та спільні правила реалізації будуть прийняті у 2014 році, в той час як програми чекатимуть прийняття Програмного документа до літа 2014, а з іншого боку, нові спільні операційні програми повинні бути представлені на розгляд Європейської комісії до кінця 2014 року

Важливі аспекти, що стосуються реалізації майбутніх програм ЄІС CBC (наприклад, основні зміни в правилах реалізації, важливі оновлення майбутніх систем управління і контролю, зворотній зв'язок після консультацій, що будуть проведені протягом літа з усіма країнами-партнерами в тому, що стосується їх нових і розширених обов'язків) були зазначені представниками Європейської комісії і INTERACT.

Три паралельні семінари, з особливим акцентом на відповідальність країн-учасниць, були організовані для того, щоб належним чином реагувати на всі потреби і реалізувати на практиці уроки, вивчені з попередніх програм транскордонного співробітництва. Це була практична вправа, що змусила учасників повернутися на крок назад і відчуті всі проблеми і труднощі програм 2007-2013, і які не потрібно повторювати перед початком наступних.

Засідання з метою підведення підсумків Дня Європейської Співпраці, Амстердам, 20 листопада 2013 року

Представники прикордонних та транснаціональних програм, що реалізуються на території всієї Європи разом зі співробітниками Європейського інструменту сусідства та партнерства та командою проекту ІНТЕРАКТ ЄІСП зустрілися 20 листопада 2013 року в Амстердамі для заключного засідання з приводу кампанії Дня Європейської Співпраці 2013.

Учасникам була надана можливість поділитися своїми результатами та обговорити майбутній формат святкування Дня Європейської Співпраці.

Виявилось, що серед 61 програми зі співпраці, які приймали участь у цьогорічній кампанії святкування, програма Ру-Укр-Мд продемонструвала велику активність, а саме загалом 14 місцевих заходів та 1 онлайн-конкурс були організовані та проведені в період 10-28 вересня 2013 року.

Мета засідання полягала у виявленні корисних інструментів зв'язку, які можуть бути адаптовані під час кампанії наступного року. Що стосується кампанії 2013 року та майбутніх кампаній Дня Європейської Співпраці, ось деякі важливі особливості гідні уваги: мобільний додаток День Європейської

Співпраці для кращого підходу в рамках кампанії "Я є частиною цього", використання соціальних медіа каналів - Facebook та Twitter, залучення бенефіціарів, використання розповідання історій, тощо.

Зустріч завершилася груповою дискусією з приводу дати та формату, внутрішнього зв'язку та процесу підготовки заходів, що переслідуватимуть ті ж самі завдання: інформувати про переваги співпраці, залучати засоби масової інформації та залучати зацікавлені сторони, бенефіціарів та широку громадськість.

Статус великомасштабних проектів (ВМП)

П'ять нових великомасштабних проектів розпочали реалізацію після підписання грантового контракту з Міністерством регіонального розвитку та державного управління Румунії, органу управління Спільної операційної програми Румунія - Україна- Республіка Молдова 2007 - 2013. Ось коротка презентація проектів.

1. Попередження та захист від повеней у басейнах річок Сірет та Прута за допомогою сучасної системи моніторингу з автоматичних станцій – EAST AVERT

Румунське міністерство захисту навколишнього середовища та з питань зміни клімату протягом 22 місяців буде головним партнером цього великомасштабного проекту з бюджетом в 9,278,000 ЄВРО з якого 8,318,200 ЄВРО фінансується ЄС.

Загальна мета проекту, який об'єднує 8 партнерів з усіх трьох країн, спрямована на захист прикордонних районів у верхній течії басейнів річок Сірет та Прут від ризику повеней, інших стихійних небезпек, викликаних кругообігом води, та випадкових забруднень, а також направлена на зменшення вразливості від повеней навколишнього середовища, економічної та соціальної сфер прикордонних територій проекту.

Управління водних ресурсів (Басейнові управління) з Румунії, України та Республіки Молдова, представники природоохоронних організацій (місцеві та регіональні Агенції захисту навколишнього середовища, неприбуткові громадські організації) і органи влади від Міністерства охорони навколишнього середовища та з питань зміни клімату та Міністерства охорони здоров'я Румунії, України та Республіки Молдови, які причетні до управління ризиками повеней, попередження природних або техногенних катастроф, в режимі реального часу або поширення інформації, становлять **цільову групу** проект.

Серед **основних результатів проекту** є: розвиток сучасної інтегрованої системи моніторингу та попередження для захисту

населених пунктів і населення, що проживає в прикордонних районах та басейнах річок Прут та Сірет; довгостроковий розвиток комплексного підходу з метою запобігання та захисту населених пунктів і населення від повеней, стратегічне планування розвитку земельних ресурсів від небезпеки повеней і розробка карти вразливості/ризиків від повеней, розробка «Плану по захисту від льодової повені басейну річки, гідрологічної посухи, нещасних випадків, що сталися на технічних спорудах ГЕС" в рамках співпраці відповідальних зацікавлених сторін на території Румунії, України та Республіки Молдова; поліпшення в управлінні повенями, випадкових забруднень в басейні річок та якості водних ресурсів, з метою запобігання надзвичайних ситуацій; коригування та реалізація Національної стратегії боротьби з повенями.

Завдяки цим діям, місцеві жителі з регіонів з високою вразливістю від повеней або пов'язаних з ними потенційних випадків забруднення будуть краще захищені, а також буде забезпечений більш ефективний захист культурної, історичної та природної спадщини в басейнах цих річок.

2. Транскордонна інфраструктура (інформаційно-комунікаційна інфраструктура між Румунією та Республікою Молдова)

Румунське Міністерство Транспорту, представлене "Телекомунікаціями CFR" спільно з Міністерствами внутрішніх справ Республіки Молдова та Румунія та Міністерством інформаційних технологій та комунікацій Республіки Молдова імплементують цей 23-місячний проект з загальним бюджетом 5,225,000 євро.

Загальна мета проекту полягає у збільшенні співробітництва у сфері обміну інформацією в межах державних органів влади транскордонних регіонів Румунії та Республіки Молдова як результат імплементації інтеграційної комунікаційної системи.

Головні **очікувані результати** проекту є наступні: розвиток магістральної лінії радіо зв'язку у Республіці Молдова між м. Кишинів - м. Кагул та м. Кагул – м. Паланка; удосконалена румунська цифрова мережа передачі між м. Ясси та м. Галац.; 2 мережі взаємозв'язку в інтегрованій телекомунікаційній системі у двох напрямках: м. Ясси – м. Кишинів, та м. Галац – м. Джурджулешти, одна інтегрована комунікаційна система створена на прийнятній території, 11 людей, що навчались проектному менеджменту, 10 людей, які навчались конкретних технічних спеціальностей, які забезпечать технічне обслуговування та менеджмент телекомунікації.

На першого етапу імплементації проекту буде створена проектна команда кожним партнером. У наступний період будуть здійснені закупівля та установа обладнання Головним партнером, а також виконання робіт Партнером 1 (Міністерство внутрішніх справ, Республіка Молдова); планується використати дане обладнання, що сприятиме удосконаленню цифрової передачі існуючої мережі на румунській стороні та створення магістральної лінії радіо зв'язку на молдавській стороні, що буде з'єднувати з румунською мережею.

3. Взаємозв'язок газопроводу між Системою постачання природного газу Румунії та Системою постачання природного газу, Республіка Молдова у напрямку Ясси (Румунія) – Унгени (Республіка Молдова)

Проект імплементується Національним агентством мінеральних ресурсів, Румунія, у партнерстві з Міністерством Економіки, Республіка Молдова.

Загальна мета проекту полягає у забезпеченні високого рівня енергетичної безпеки Республіки Молдова та східної частини Румунії шляхом диверсифікації джерел газопостачання.

Строк реалізації проекту становить 17 місяців з загальним бюджетом у розмірі 26,496,378.27 євро, з яких 7,000,000.00 євро (26.42%) становить фінансовий внесок Європейського Союзу через Спільну операційну програму «Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013».

Суб'єкти економічних відносин, пересічний споживач, постачальники важливих

соціальних послуг, включаючи медичну допомогу, освітні заходи чи догляд за дитиною та благодійні послуги сприятимуть отриманню користі від **головних результатів** проекту: забезпечення енергетичної безпеки транскордонного регіону м. Ясси – м. Унгени, покращення інфраструктурних умов, підвищення рівня соціально-економічного розвитку прикордонного регіону, залучення інвестицій та створення економічних умов для відновлення промислових галузей в регіоні Унгени та повіті Ясси, встановлення взаємозв'язку газопроводу високого тиску Унгени-Ясси.

Гюнтер Отингер, Європейський комісар з енергетики разом з румунськими та молдавськими прем'єр-міністрами брали участь в церемонії початку введення в експлуатацію газопроводу.

4. Техніко-економічне обґрунтування Синхронного Об'єднання Українських та Молдавських енергосистем у Європейську Континентальну енергосистему ENTSO-E

Проект реалізується Міністерством Економіки республіки Молдова в партнерстві з Міністерством Економіки, Торгівлі та Ділового Середовища Румунії та Міністерством Енергетики та Вугільної Промисловості України.

Мета проекту – підтримка приєднання електричної системи Укр-Мд до електричної системи ENTSO-E CE шляхом проведення аналізу можливих технічних, організаційних та правових перешкод.

Період реалізації проекту становить 22 місяці та загальний бюджет - 7,067,376.80 Євро, з яких 6,360,639.12 Євро (90%) надані Європейським Союзом через Спільну Операційну Програму Румунія – Україна – Республіка Молдова 2007-2013.

Головні результати проекту наступні: розширене використання енергетичної системи, що перетинає кордон та зростаючий електричний взаємозв'язок, на місцевому рівні забезпечена діяльність в галузі виробництва електроенергії на основі будівництва поновлюваних джерел енергії, експлуатація та технічне обслуговування, розвиток та технічне обслуговування систем, заохочені МСП в галузі виробництва електроенергії на основі будівництва поновлюваних джерел енергії, експлуатація та технічне обслуговування та послуги будівництва системи та її обслуговування.

Серед **фінальних бенефіціарів** проекту Міністерство Економіки республіки Молдова, Міністерство Економіки, Торгівлі та Ділового Середовища Румунії та Міністерство

5. Інвентаризація, Оцінка та Ліквідація Антропогенних Джерел Забруднення в регіоні України, Румунії та республіки Молдова Нижній Дунай

Проект реалізовуватиметься Одеським Державним Управлінням Охорони Навколишнього Середовища України в партнерстві з Українським Науковим Центром Екології Моря Міністерства Охорони Навколишнього Середовища України, Інститутом Проблем Ринку та Економічних та Екологічних Досліджень, Національною Академією Наук України, Адміністрацією Біосферного Заповідника Дельта Дунаю (Румунія), Асоціацією Прикордонного Співробітництва Євросоюзу «Нижній Дунай», Галац (Румунія), Центром Еко Консультацій, Галац (Румунія) та Управлінням із Запобігання Забруднення Навколишнього Середовища Міністерства Навколишнього Середовища Республіки Молдова.

Загальна мета проекту полягає у зменшенні впливу на навколишнє середовище хімічних звалищ та скидання стічних вод у регіоні Нижній Дунай, а також у підвищенні екологічного моніторингу забруднення ґрунту і води та у створенні інформації загальнодоступною.

Проект буде реалізовуватися впродовж 36 місяців та загальний бюджет становитиме 5,819,540.00 Євро, з яких 5,181,782.42 Євро (89,04%) надані Європейським Союзом через

Проект привнеситиме наступні **поліпшення** у процес інвентаризації, оцінки та ліквідації антропогенних джерел забруднення в регіоні України, Румунії та Республіки Молдова, Нижній Дунай: зростання потенціалу та досвіду транскордонного співробітництва та керування проектами, що фінансуються ЄС; створення ГІС з джерел та деяких видів забруднення ґрунту та води в регіоні Нижній Дунай; створення об'єктів очищення стічних вод у Вилкове, здатних обробляти 900м³ на день, що розширює охоплення з 1,200 до приблизно 8,200 чоловік; купівля, встановлення та експлуатація обладнання для моніторингу та зниження рівня забруднення; створення в Одесі регіонального центру екологічних досліджень; дизайн центру з управління небезпечними відходами в м. Кишинів; проведення оцінки ризиків для джерел забруднення ґрунту та води на території проекту; формулювання та введення в дію транскордонної стратегії ліквідації джерел високого ризику забруднення; функціонування веб-сайту зі службою інформування громадськості та прийняття участі принаймні 400 представниками зацікавлених сторін у майстер класах, семінарах та конференціях в рамках проекту і тим самим підвищення рівня інформованості з питань забруднення ґрунту та води.

Фінальні бенефіціари проекту: споживачі, навчальні заклади (школи, університети), літні люди, органи місцевої влади, науково-дослідницькі організації.

Підготовка нових програм транскордонного співробітництва (СВС), що фінансуються через ENI

Європейська комісія та Європейська служба зовнішніх справ офіційно оголосили про початок програмування ENI СВС 2014-2020, запрошуючи зацікавлені сторони Програм до початку процесу програмування. Незважаючи на постійні зміни в термінах та нормативно-правовій базі, країни вже починають готувати майбутні програми.

➔ Правова структура

Нове Положення ENI, що встановлює положення стосовно майбутнього транскордонного співробітництва, були прийняті на Колегії вповноважених 7 грудня. Затвердження Положення ENI і правил впровадження заплановано на початок 2014 року.

➔ Спеціальні географічні умови.

Нові ENI Програми транскордонного співробітництва будуть створені для сухопутних кордонів, що охоплюють територіальні одиниці, відповідні до NUTS 3-го рівня щодо сухопутного кордону, для морських кордонів, що охоплюють територіальні одиниці, відповідні до NUTS 3-го рівня по морському кордону; навколо морського басейну, охоплюючи територію прибережних територіальних одиниць відповідні до NUTS 2-го рівня. Крім того, Програми можуть охоплювати і прилеглі регіони, а також основні соціальні, економічні чи культурні центри, якщо це принесе реальну користь для основних областей програм.

➔ Список програм

Наступне покоління ENI СВС програм включатиме 17 програм (12 по сухопутному кордону, 1 по морському кордону та 4 навколо морського басейну). Більшість програм є продовженням попередніх ENPI програм співробітництва 2007-2013, проте деякі трьохсторонні будуть

перетворені у двосторонні на вимогу урядів країн-учасниць програм. Крім того, одна програма, Середньо-Атлантична, приєднується до родини ENI CBC.

➤ Стратегічні та тематичні цілі

Для наступного програмного ENI CBC періоду 2014-2020, Європейська комісія запропонувала до обговорення 3 стратегічні і 10 тематичних цілей. Кожна програма транскордонного співробітництва буде зосереджене мінімум на 1-й стратегічній і максимум на 4-х тематичних цілях. Для визначення цих рамок місцеві партнери програми будуть аналізувати потреби в сфері програми, а також визначати тематичні цілі і пріоритети, які мають відношення до їх місцевих умов.

➤ Спільний принцип управління

Процес програмування для CBC ENI Програм буде дуже складним і комплексним процесом, так як він вимагає високого рівня компетентності країн-партнерів і реформ, які будуть реалізовані в наступних областях, що розглядаються ЄС як вирішальне значення для реалізації "спільного принципу управління", а саме: управління програмою, системи контролю, аудит програми і процес відновлення. З огляду на це країни-партнери повинні створити надійну колегіальну систему, яка буде підтримувати Керівний орган у реалізації Програми на своїй території.

➤ Бюджетні асигнування

Бюджет, що буде виділено для Програм ENI CBC, швидше за все, буде складати близько 5% від загального фінансового пакету ENI, через великий тиск на бюджет зокрема внаслідок кризи в Сирії. Внаслідок потреб і абсорбційної спроможності «морських» програм передбачається збільшення бюджету для цих програм.

➤ Стан справ

Країни вже почали готувати майбутні програми – вже створено Спільні комітети з програмування (СКП) в 16 програмах. На сьогоднішній день, було призначено 13 Органів управління і 5 Органів аудиту. В очікуванні консолідованого варіанту програмного документа, декілька питань вже обговорювалися на СКП: основні і прилеглі регіони, тематичні завдання і великі інвестиційні проекти. Для програм Румунія-Україна і Румунія-Республіка Молдова, Румунське Міністерство розвитку та державного управління було призначено в якості органу управління.

Шлях до нового покоління CBC програм є досить складним, проте пропонує нові можливості та перспективи. Тільки спільне розуміння відповідальності і продуктивність відповідної діяльності всіх країн-учасниць призведе до очікуваного результату.

Нагородження найкращого транскордонного проекту на Другому Конгресі Східноєвропейської Ініціативи, Люблін, Польща

У рамках Другого конгресу східноєвропейської ініціативи (EEIC), організованого 1-6 жовтня 2013 у Любліні, Польща, був проведений конкурс на кращий проект транскордонного співробітництва. Основною метою цього конкурсу є розвиток транскордонного співробітництва та обмін провідним досвідом та досвідом в області проектних ініціатив розвитку природи, реалізованих в Східній Європі.

Гран-прі і почесні грамоти були видані у кожній з семи категорій конкурсу (добре самоврядування, громадянське суспільство, культура, туризм, освіта, корпоративна соціальна відповідальність, соціальні інновації). У категорії "Туризм" Гран-прі було присуджено проекту «Долаючи кордони: розвиток гірського туризму», код MIS ETC 786, що фінансувався Спільною операційною програмою Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013. Проект було реалізовано Чернівецькою міською громадською організацією "Бізнес- центр" (головний партнер) у співпраці з гуманітарною фундацією "Clorot" і ЧОГМЕО " Буквиця". Сума гранту становила 334 645,05 євро.

Цей проект був реалізований з метою підвищення рівня соціально-економічного розвитку сільських регіонів, стимулювання створення нових транскордонних туристичних підприємств, представлення загального туристичного потенціалу Буковини для населення, сприяння розвитку транскордонного співробітництва та зв'язків між людьми, урядом і бізнес-сектором в гірських сільських територіях, орієнтування громад сільських територій та місцевих адміністрацій до

взаємозв'язку культурних традицій і туризму, зміцнення транскордонного обміну культурами та ідеями.

Протягом реалізації проекту (3 травня 2012 - 2 жовтня 2013) було досягнуто всіх запланованих результатів. Навчання для українських тренерів сільського гірського туризму, відкриття інформаційного центру у Чернівцях, 157 осіб пройшли підготовку у провідних українських фахівців у галузі гірського сільського туризму, 144 особи взяли участь у поїздках для обміну досвідом, конкурс на транскордонний туристичний маршрут серед молоді, «караван журналістів» - основні результати цього проекту. Крім того, близько 30 осіб розпочали свою діяльність як ОСГ, а існуючі підприємці розширили свій асортимент послуг.

Проект «Долаючи кордони: розвиток гірського туризму», код MIS ETC 786, зіграв значну роль у покращенні стану справ у секторі сільського гірського туризму на Буковині. Він продемонстрував потенціал, який готовий до використання, і напрямок його розвитку. Використання транскордонного досвіду є ще одним необхідним чинником для ефективного прогресу сільських регіонів і малого підприємництва .

Бажаємо Вам усього найкращого та міцного здоров'я в Новому році!

Як завжди в кінці року, ми думаємо про наші досягнення, і, окрім цього, про наше майбутнє та нові починання.

Ми даємо обіцянки собі та своїм коханим людям, бажаючи всім бути сильними, здоровими та щасливими.

Вся "сім'я" Спільної операційної програми Румунія-Україна-Республіка Молдова 2007-2013 бажає Вам насолоджуватись кожною миттю та благословіння в прийдешніх роках.

Щасливого нового 2014 року!

